

Sind, der altid bragte Glæde til Huse og hans varme og hjælpsomme Væsen, hans usnobbede Væren sig selv overfor høje og lave, saa forstaar man, hvorfor han blev saa æret og elsket som Tilfældet var. Og alt dette faar Forfatteren frem i sin Bog.

Knud Rasmussen's Forhold til det grønlandske Folk og Eskimoerne langs største Delen af Polarhavets Kyster er et Kapitel for sig, som Forfatteren har behandlet med kyndig Haand. Med særligt Henblik paa Grønlands Befolkning skriver han (Pag. 122):

„*Knud Rasmussen* bragte Grønland til Danmark, men han bragte ogsaa Danmark til Grønland. Han arbejdede ufortrødent paa at forklare Grønlænderne Hensigten med det danske Styre og Meningen med dets Love, og han var en varm Forkæmper for en forøget Dansk-Undervisning i den grønlandske Skole uden derfor nogen Sinde at svigte det indfødte Sprogs naturlige Ret. Og selv om det lyder paradoksalt — han bragte ogsaa Grønland til Grønlænderne ...“

Dr. *Kaj Birket-Smith's* Bog om *Knud Rasmussen* kan varmt anbefales. Det er et Helte-Epos til den fordums Leder og Ven, underbygget af et stort Kendskab til Personen og et stort Kundskab til det Arbejde, denne har udført sammenlignet med, hvad andre har udrettet paa det samme Felt.

H. Bistrup.

Policing the Arctic. The story of the conquest of the Arctic by the Royal Canadian (formerly North-West) Mounted Police, by Harwood Steele. Ill. Kort. Littford. London 1936. 8°.

Policing the Arctic er en Beretning, en meget detailleret Beretning, om den canadiske Regerings Besættelse (1898—34) af det subarktiske og arktiske Land, der ligger mellem ca. 50°—83° n. Br. og ca. 60°—140° v. Lgd., et vældigt Areal dækkende ca. 250 danske Mil i Nord og Syd og 500 i Øst og Vest, d. s. v. mer end 3 Gange Grønlands samlede Areal.

For interesserede i arktiske Landes Kolonisation maa det have stor Værdi gennem denne Beretning at drage en Sammenligning mellem den danske Kolonisationsmetode og den canadiske. Dette vældige Areal er beboet af ialt 12000 Individuer, indfødte og andre, en Befolkningsmængde, der er mindre end den grønlandske, men spredt over et Landareal, der er mange Gange større end den beboede Del af Grønland.

Af selve Bogens Titel, der er vanskelig at oversætte direkte til dansk, faar man straks Følelsen af, at der er Tale om en Erobring af Landet, i og for sig ikke paa fjendtlig Vis, men heller ikke ad

helt fredelig Vej, og denne Følelse holder for saa vidt Stik, som Landets Kolonisation er foretaget af en militært ordnet Stab af Politimænd.

Den Opgave, disse Mænd først fik, blev i det fjerne Vesten at lægge en Dæmper paa, og være Vejleder for de mægtige Flokke, der i store Mænder søgte til Guldfundene i Klondyke. Her var den haarde Haand paa sin Plads og med en nærmest trættende Gentagelse hører man om den utrolige Energi Politistyrken arbejder med og de store Strabadser, den maa gennemgaa for at forfølge Lovbryderne til de er fangne og dømt.

Dette var Begyndelsen, men efterhaanden, fra en Række Stationer langs med og lidt norden for den 50 Breddegrad strækker Politistyrken lidt efter lidt og under uhyre Anstrengelser sine lange Fangearme mod Nord, indtil den en skønne Dag ogsaa kommer i Forbindelse med det eskimoiske Folk ved Polhavets Kyster.

Det er først og fremmest „the Mounted Police“s Historie, der skrives med denne Bog og man forstaar derfor godt Forfatterens Glæde over, hver Gang *Lovens Arm* strækkes ud over de nye Gebeter og mod det nye Folk, den møder paa sin Vej. Uvilkaarlig kommer man til at tænke paa *Peter Freuchen's* Bog: *Eskimo* (Kbh. 1934) og man aner, mer end man gennem *Steele's* Beretning faar Vished for, hvor overensstemmende med Forholdene, *Freuchen's* Bog har været.

En Udtalelse som følgende, der findes Pag. 341 øverst paa Siden giver een et Indblik i Forhold, der kun kan skyldes den fri Omgang mellem Eskimoerne og de hvide Mænd (hermed menes ikke Politiet). Der staar: „All the natives were prosperous and clean; but *Wall* was „sorry to report that drinking of denatured alcohol and *metnyuyurac* is quite common among them.“ Dette var i 1932.

Forøvrigt faar man af hele Beretningen Indtrykket af, at „the Royal Canadian Mounted Police“ er et Korps af veltrænede, udholdende og velmenende Mænd, der gør deres bedste, ikke alene med at indfange Mordere og andre Lovbrydere og faa dem dømt, men ogsaa med overalt at hjælpe de Indfødte og de store Ekspeditioner, der har været deroppe, som *Amundsen's* og *Knud Rasmussen's* o. m. fl.

Der er saaledes en Beretning om den indgaaende Eftersøgelse af den i 1930 forsvundne *Dr. H. E. K. Krueger* et eller andet Sted Vest for Ellesmere Land. Vel fortjent er den Tak som Korpset fik fra den tyske Regering.

Men det, der som den røde Traad gaar gennem hele Bogen, er den *canadiske Lovs Sejrs*gang ved Politiets Anstrengelser. Det er mindre paa Grundlag af geografiske, kartografiske eller videnska-

belige Opdagelser, at den kulturelle Udvikling er foregaaet, tværtimod er det næsten, som var det Opgaven med Løsningen af Opklaringerne af Mord og Lovbrud mellem Eskimoerne, der mere end noget andet drev Politiet frem til at anlægge den ene Station (Fort) efter det andet, indtil det tilsidst naaede helt op til Ellesmere Land, hvor den nordligste Station blev lagt i Bache's Fjord ved Smithsund.

Intet Under, at *Knud Rasmussen* i sit Foredrag i Rigsdagen 1924 udtalte, at af de canadiske Eskimoers Kolonisation kunde vi danske intet lære.

H. Bistrup.

Georges le Fèvre: Over Himalaja til Peking i Beltebil. Oversat efter »La Croisière jaune« av Bjørn Hansen. Oslo (H. Aschehoug) 1934.

Hvor har ikke den moderne tekniske Udvikling af Samfundsfærdsmidlerne i de sidste Aartier forandret Rejsemetoderne for Udforskningen af de endnu ukendte eller kun delvis kendte Egne af Jordens Overflade. Langsomt og møjsommeligt maatte man tidligere slæbe sig frem gennem de store Verdensdele alene eller med indfødte Bærere, med Kameler eller Hunde. Og hvor forholdsvis let gaar det ikke nu. Ganske vist var Begyndelsen ikke lovende. I Aarene umiddelbart før 1920 havde man flere Steder gjort Forsøg paa Fremtrængen med Automobiler, men de blev stikkende i Sandet eller Sneen eller standset af Bjerglandenes uvejsomme Terræn.

Da gjorde den franske Ingeniør Adolphe Kégresse, ansat i Automobilfirmaet Citroën i 1921 en Opfindelse, som skulde faa den allerstørste Betydning, en Opfindelse, som skulde revolutionere Samfærdselsforholdene over store Strækninger af Jorden, der ellers havde været utilgængelig for rullende Befordringsmidler. Han overførte Ideen fra Verdenskrigens Tanks til almindelige Motorvogne, og Resultatet blev det saakaldte Larvefodsautomobil (norsk Beltebil), der hverken lod sig standse af Klitter, dybe Grøfter eller stejle Bakker.

Efter vellykkede Forsøg i Frankrig bestemte André Citroën sig til at sende en Ekspedition, bestaaende af 5 saadanne Vogne gennem Sahara. Under Ledelse af Direktør Georges Marie Haardt og Kaptajn Louis Audouin-Dubreuil gennemførtes Ekspeditionen, der startede fra Touggourt i Algérie og gik over Insalah, Mouydir, Ahaggar til Tombouctou, paa 22 Dage i Vinteren 1922—23 — d. v. s. samtidig med den danske Ekspedition under Ledelse af Professor O. Olufsen. Rejsen er beskrevet i „La première traversée du Sahara en automobile“. Paris 1923 (af Lederne).